



UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ "PROJEKTŲ EKSPERTIZĖ"

**UAB „Projektų ekspertizė“
2020 METŪ METINIS PRANEŠIMAS**

TURINYS

| | | |
|------|--|----|
| 1. | BENDROJI INFORMACIJA | 3 |
| 1.1. | Pagrindiniai duomenys..... | 3 |
| 1.2. | Bendrovės veikla | 4 |
| 1.3. | Darbuotojai..... | 8 |
| 2. | FINANSINIAI VEKLOS REZULTATAI | 10 |
| 2.1. | Finansinių rezultatų analizė..... | 10 |
| 2.2. | Pagrindiniai bendrovės finansiniai rodikliai | 14 |
| 2.3. | Bendrovės strategija ir jos įgyvendinimas | 23 |

1. BENDROJI INFORMACIJA

1.1. Pagrindiniai duomenys

UAB „Projektų ekspertizė“, įmonės kodas 120091161, reg. adresas A. Vienuolio g. 6, Vilnius, teikia statinių ir statinių projektų ekspertizės paslaugas. Veikla yra atestuojama, įmonėi išduotas neterminuotas VĮ „Statybos produkcijos sertifikavimo centras“ kvalifikacijos atestatas Nr. 3636, kuriuo suteikiama teisė atlikti statinio projekto bendrają ir dalinę ekspertizę, statinio dalinę ekspertizę. *Statiniai grupės:* visi statiniai; taip pat minėti statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje ir kultūros paveldo vietovėje; branduolinės energetikos objektų statiniai. *Statinio projekto ekspertizės darbų sritys:* sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, konstrukcijų, susisiekimo, vandentiekio ir nuotekų šalinimo, šildymo, védinimo ir oro kondicionavimo, šilumos gamybos (iki 50 MW vienetinės galios) ir tiekimo, dujotiekio, elektrotechnikos (iki 400 kV įtampos), elektroninių ryšių (telekomunikacijų), apsauginės signalizacijos, gaisrinės signalizacijos, procesų valdymo ir automatizacijos, aplinkos apsaugos, pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo, gaisrinės saugos. *Statinio ekspertizės darbų sritys:* konstrukcijų, vandentiekio ir nuotekų šalinimo, šilumos gamybos (iki 50 MW vienetinės galios) ir tiekimo, védinimo ir oro kondicionavimo, gaisrinės saugos. Įmonė taip pat atlieka objektų, finansuojamų ir įgyvendinamų iš valstybės investicijų programos ir Europos Sąjungos lėšų, projektų ekspertizes. Visos bendrovės teikiamos paslaugos yra tik komercinio pobūdžio, viešujų paslaugų bendrovė neteikia.

Nuo 2017 m. birželio mėn. bendrovėje įdiegta ir sėkmingai funkcionuoja kokybės valdymo sistema.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1990 m. rugsėjo 25 d. sprendimu Nr. 17-12587 Vyriausioji valstybinės nežinybinės ekspertizės valdyba buvo reorganizuota ir 1990 m. gruodžio 17 d. perregistruota į Valstybinę projektų ekspertizės valdybą (toliau – Valdyba), priklausančią Statybos ir urbanistikos ministerijos reguliavimo sferai. 1995 m. kovo 15 d. Valdyba buvo perregistruota į valstybės įmonę „Projektų ekspertizės valdyba“. Valstybės įmonės „Projektų ekspertizės valdyba“ pavadinimą pakeitus į Valstybės įmonę „Projektų ekspertizė“, šios įmonės įstatai 1998 m. vasario 26 d. įregistruoti Vilniaus miesto valdybos Rejestro tarnyboje. 2000 m. birželio 19 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 698 Valstybės įmonė „Projektų ekspertizė“ reorganizuota į uždarąją akcinę bendrovę „Projektų ekspertizė“, kurios

visas akcijas patikėjimo teise valdo Lietuvos Respublikos Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Bendrovė savų akcijų nėra supirkusi ir perleidusi bei neketina supirkti ir perleisti.

Pagal LR Vyriausybės 2017 m. rugsėjo 20 d. nutarimą Nr. 758 2018 m. gruodžio 28 d. buvo baigta reorganizavimo procedūra, prie UAB Projektų ekspertizė“ prijungiant UAB „Valstybinė projektų ir sąmatų ekspertizė“.

Bendrovė neturi filialų ir atstovybių. UAB „Projektų ekspertizė“ nesudaryta valdyba (stebėtojų taryba). Bendrovei vadovauja direktorius Arvydas Kuralavičius, su kuriuo darbo sutartį sudarė LR Aplinkos ministerija (dabar – LR Ekonomikos ir inovacijų ministerija). Vadovo išsilavinimas – aukštasis inžinerinis, jis turi daugiau nei 20 metų atestuoto eksperto patirties. Bendrovėje dirbo 25 darbuotojai, iš jų 21 ekspertas.

Auditas

Bendrovės metinės finansinės ataskaitos yra audituojamos. Metinių finansinių ataskaitų auditą atlieka UAB „Auditorų biuras“. Atlygis už audito paslaugas – 2900 Eur, neįskaitant PVM.

Skaidrumo gairės

Bendrovė laikosi Skaidrumo gairių nuostatų, tiek rengdama metinį pranešimą, tiek strateginį veiklos planą.

Bendrovė metines finansines ataskaitas rengia vadovaudamasi LR Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu, LR Buhalerinės apskaitos įstatymu ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie LR Finansų ministerijos parengtais Verslo apskaitos standartais. Metinės finansinės ataskaitos yra audituojamos, be to, pagal LR Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtą SVV (smulkaus ir vidutinio verslo) subjekto klasifikaciją įmonė yra maža (mažiau nei 50 darbuotojų, metinės pajamos mažesnės nei 10 mln. eurų, turto balansinė vertė taip pat mažesnė nei 10 mln. eurų), galiausiai, veiklą vykdo tik Lietuvoje, todėl įmonė netaiko Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų.

1.2. Bendrovės veikla

Statinių projektų ekspertizės pagrindinės rangos darbų sutartys ilgesniams laikotarpiui nei vieneri metai šiuo metu yra pasirašyti su VĮ „Lietuvos automobilių kelių direkcija“, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, UAB „Lidl Lietuva“, AB „Litgrid“, AB „Amber Grid“, AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir kt.

Per 2020 metus atlikta statinio projekto ekspertizių:

1. Bendrujų techninio projekto ekspertizių – 105 vnt.
2. Bendrujų techninio darbo projekto ekspertizių – 211 vnt.
3. Dalinių techninio projekto ekspertizių – 13 vnt.
4. Dalinių darbo projekto ekspertizių – 26 vnt.
5. Kapitalinio remonto aprašų ekspertizių – 132 vnt.
6. Bendrujų supaprastinto projekto ekspertizių – 45 vnt.

Reikšmingiausi 2020 metų darbai:

AB „Litgrid“

LitPol link jungties išplėtimo I etapo darbo projektas.

Elektros tinklų paskirties (Aleksoto TP 110 kV skirstyklos) statybos ir rekonstravimo Veiverių g. 144B, Kaunas, techninis projektas.

110 kV elektros perdavimo įrenginių adresu Vilniaus g. 60 d, Paberžės k., Paberžės sen., Vilniaus r. sav. (110/35/10 kV Paberžės TP), naujos statybos techninis projektas.

Inžinerinių statinių (aikštelių) prie baterijų energijos kaupimo sistemos įrengimo, J. Tiškevičiaus g. 72A, Vilnius, statybos techninis projektas.

110/35/10 kV Švenčionių TP 110 kV skirstyklos inžinerinių statinių rekonstravimo ir jų priklausinių statybos, Užupio g. 1C, Švenčionys, techninis projektas.

30/110 kV Medinos VE TP 110 kV skirstyklos inžinerinių statinių, Anykščių r. sav., Kurklių sen., Dejūnų k. 1A, statybos techninis projektas.

AB „Amber Grid“

Magistralinio dujotiekio Panevėžys – Šiauliai II gija, įrengiant kontrolinio įtaiso paleidimo/priēmimo kamerą Lapkasių k., Kuršėnų kam. sen., Šiaulių r. sav., rekonstravimo techninio darbo projektas.

Magistralinio dujotiekio atšakoje į Šalčininkų DSS uždarymo įtaiso Nr. 1 pakeitimo ir prijungimo prie SCADA Šalčininkų k., Šalčininkų sen., Šalčininkų r. sav., techninis darbo projektas.

Magistralinio dujotiekio DN250 Vilimiškės k. ir Vydmantų k., Kretingos sen., Kretingos r. sav., rekonstravimo techninio darbo projektas.

AB „Lietuvos geležinkelių infrastruktūra“

IX-B geležinkelio transporto koridoriaus Kaišiadorys – Klaipėda, (g/b tilto keitimas į pralaidą 153+759 km) rekonstravimo projektas, Kėdainių raj. sav. Gudžiūnų sen. darbo projektas. Vilnius – Klaipėda 134+389 km gelžbetonio tilto Surviliškio sen., Klaipėdos r. sav., techninis darbo projektas.

Infrastruktūros plėtros departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos

Mokomojo korpuso (Marijampolės karinio miestelio kareivinės, unik. kodas 41064) Marijampolėje Vytauto g. 72 kapitalinis remontas, keičiant pastato naudojimo paskirtį į specialiosios paskirties, ir tvarkybos darbai (restauravimas, remontas, konservavimas). Laikino specialiosios paskirties (7.16) pastato (mokymo patalpų) Liepojos g. 5, Klaipėda, statybos techninis projektas.

Vilniaus miesto savivaldybės administracija

Šiaurinės gatvės dalies I etapo nuo Vakarinio aplinkkelio iki Fabijoniškių g. jungties, Vilniaus m., statybos techninis projektas.

Kauno miesto savivaldybės administracija

Europos pr. (nuo Veiverių g. iki Kalvarijos g.) rekonstravimo techninis projektas.

VĮ Turto bankas

Kongresų centras. Administracinės paskirties pastatas. Rinktinės g. 1 Vilniuje. Techninis projektas.

AB „Kauno energija“

Šilumos tinklų nuo ŠK 5T-312 iki ŠK 6T-1 Jonavos g., Kaunas, rekonstravimo techninis darbo projektas.

VĮ „Lietuvos automobilių kelių direkcija“

Valstybinės reikšmės magistralinio kelio A10 Panevėžys – Pasvalys – Ryga ruožo nuo 9,493 iki 10,071 km Ūtos k. kapitalinio remonto techninis darbo projektas.

Valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 2612 Višakio Rūda – Bagotoji – Antanavas ruožo nuo 0,00 iki 8,412 km kapitalinio remonto techninis darbo projektas.

Valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 4015 Naisiai – Gibaičiai – Meškuičiai ruožo nuo 1,012 iki 6,498 km kapitalinio remonto techninis darbo projektas.

UAB „VVP Investment“

30/110 kV Pikelių VE transformatorių pastotės inžinerinių statinių ir gamybos, pramonės paskirties pastato, Mažeikių r. sav., Židikų sen., Griežės k., Mažeikių g. 33A, statybos techninis projektas.

VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“

Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos „r“ ir „r1“ (unikalus Nr. 8900-2001-6013) Pajuodžių k., Jauniūnų sen., Širvintų r. sav., griovimo projektas.

Pagal VĮ „Statybos produkcijos sertifikavimo centras“ tinklalapyje www.spsc.lt paskelbtą atestuotų ekspertizės įmonių registrą yra nustatyta, kad Lietuvoje yra apie 50 atestuotų ekspertizės įmonių. Taigi konkurencija rinkoje yra didelė. UAB „Projektų ekspertizė“ pagal atestavimo sritį yra tarp rinkos lyderių. 2020 metais skaičiuojama paslaugų vidaus rinka: ekspertizės įmonės per metus teikia ekspertizės paslaugų už 4 mln. eurų, bendrovei tenka apie 20% rinkos.

Rizikos veiksniai

Pagrindiniai bendrovės veikloje kylantys rizikos veiksniai ir jų valdymo priemonės:

1. Siauras bendrovės veiklos spektras, teikiamos tik projektų ekspertizės. Aštri konkurencija projektų ekspertizių rinkoje; dėl didėjančio konkurentų skaičiaus grėsmė prarasti dalį užsakovų.
Siekiant teikiamų paslaugų spektrą išplėsti, pradėtos atlikti statinių ekspertizės.
2. Norminės bazės nestabilumas – kitas svarbus iššūkis, pasireiškiantis nuolat keičiamais su ekspertizės objektu susijusiais statybos techninių reglamentų reikalavimais, pvz., nuo 2017 m. sausio 1 d. yra privalomas statinio projekto ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomasis draudimas, apribotas ekspertizės paslaugų užsakovų ratas – projektuotojai nebegali būti ekspertizės užsakovais, tik vystytojai ir rangovai.
Nuolat sekti teisinės bazės pasikeitimus ir į juos reaguoti, atitinkamai koreguojant įmonės veiklos strategiją.
3. Didžiulę profesinę ekspertų patirtį lydintis solidus jų amžius, papildoma rizika dėl koronaviruso pandemijos.

Siekiant šią problemą išspręsti, į darbą pradėti priimti ekspertų asistentai, taikomas nuotolinis darbas.

4. Vieno didesnio kliento praradimo įtaka pardavimo pajamoms.

Finansinių rodiklių vykdymui įtaka minimizuojama didinant klientų skaičių.

5. Kredito rizika dėl klientų nemokumo.

Minimizuojama vykdant klientų finansinės padėties ir mokumo nuolatinę kontrolę.

Pradelstos debitorinės skolos (gautinos sumos) išieškomos pasitelkiant skolų išieškojimo agentūras.

6. Koronaviruso pandemijos ir karantino įtaka Lietuvos statybų sektoriui ir su juo susijusioms paslaugoms.

Nepalankaus ekonomikos ir statybų sektorius raidos realizavimosi atvejui parengtas išlaidų mažinimo planas.

7. Dauguma viešujų pirkimų vykdoma remiantis mažiausios kainos kriterijumi, labai retai taikomas ekonominio naudingumo kriterijus.

Nedalyvauti viešuosiųose pirkimuose, kurie bendrovei nenaudingi.

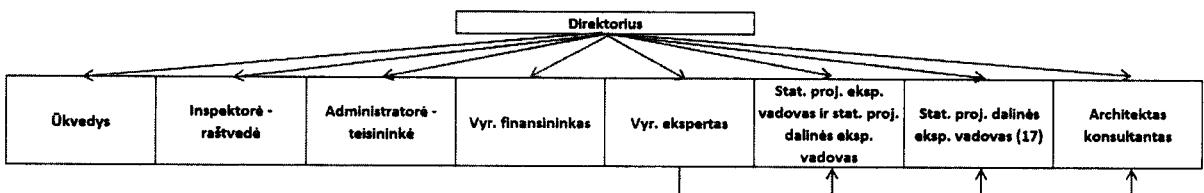
1.3. Darbuotojai

Vienas iš bendrovės sėkmės faktorių – tinkamai suburti kvalifikuoti darbuotojai (ekspertai). Svarbiausias kriterijus, kuriuo vadovaujamasi parenkant žmones, yra jų gebėjimas pagal atitinkamus reikalavimus atligli pavestas funkcijas, spręsti bendrovei iškilusius uždavinius. Darbuotojų skaičius ir darbo užmokesčio fondas pateiktas 1 lentelėje, valdymo struktūra – 1 pav.

1 lentelė. Darbuotojų skaičius ir darbo užmokesčio fondas 2017-2020 m.

| | 2017 m. | 2018 m. | 2019 m. | 2020 m. |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius | 18 | 21 | 22 | 25 |
| Bendras darbo užmokesčio fondas su mokesčiais, tūkst. Eur | 222 | 274 | 427 | 474 |

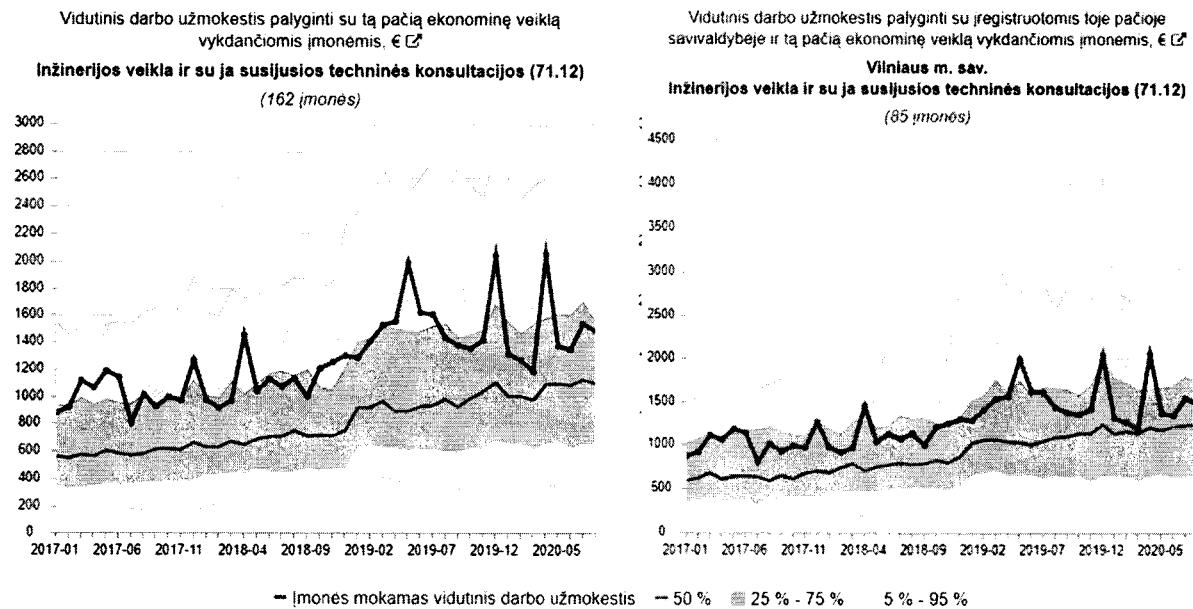
1 pav. UAB „Projektų ekspertizė“ valdymo struktūra



Didesnę darbo užmokesčio fondo padidėjimo dalį 2019 m. sudarė į darbo užmokesčių nuo 2019-01-01 d. įtrauktas socialinio draudimo mokestis.

UAB „Projektų ekspertizė“ mokamas vidutinis darbo užmokesčis viršija 50% Lietuvos įmonių, vykdančių inžinerijos veiklą ir teikiančių su ja susijusias techninės konsultacijas, darbo užmokesčio vidurkį (EVRK kodas 71.12, įtrauktos 162 įmonės, tame tarpe apie 50 atestuotų ekspertizės įmonių) (2 pav.).

2 pav. Vidutinis darbo užmokesčis inžinerijos veiklą vykdančiose ir su ja susijusias techninės konsultacijas teikiančiose įmonėse



Pastaba: 50% žymima lyginamų įmonių vidutinių darbo užmokesčių mediana

Iš 2 pav. taip pat matyti, kad vien Vilniuje inžinerijos veiklą vykdo ir su ja susijusias techninės konsultacijas teikia 85 įmonės. UAB „Projektų ekspertizė“ mokamas vidutinis darbo užmokesčis viršija 50% Vilniuje įregistruotų tą pačią ekonominę veiklą vykdančių įmonių vidutinį darbo užmokesčių.

Iš pateiktų grafikų taip pat matyti, kad pastaruosius ketverius metus (2017-2020 m.) UAB „Projektų ekspertizė“ mokamas vidutinis darbo užmokesčis kilo.

2 lentelėje pateikiama informacija apie bendrovės vadovo darbo užmokesčio struktūrą ir dinamiką.

2 lentelė. Bendrovės vadovo darbo užmokesčis su mokesčiais

| | 2018 m. | 2019 m. | 2020 m. |
|--|----------------|----------------|----------------|
| Direktoriui priskaičiuotas darbo užmokesčis, Eur | 28 173 | 38 698 | 41 201 |
| - tame tarpe premija, Eur | 1 657 | 1 683 | 2 197 |

Svarbu atkreipti dėmesį, kad bendrovės vadovo darbo užmokesčio padidėjimą 2019 m. nulėmė nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusi nauja darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarka, ištraukiant socialinio draudimo įmokas.

3-4 lentelėse pateikta informacija apie darbuotojus pagal amžių ir lytį.

3 lentelė. Darbuotojai pagal amžių

| 20-40 m. | 40-60 m. | Daugiau nei 60 m. | Iš viso |
|-----------------|-----------------|--------------------------|----------------|
| 2 | 6 | 14 | 25 |

4 lentelė. Darbuotojai pagal lytį

| Vyrai | Moterys | Iš viso |
|--------------|----------------|----------------|
| 13 | 12 | 25 |

2. FINANSINIAI VEKLOS REZULTATAI

2.1. Finansinių rezultatų analizė

Siekiant išanalizuoti bendrovės rezultatus, yra atlikta bendrovės metinių finansinių ataskaitų horizontalioji ir vertikalioji analizė.

Horizontalioji analizė atskleidžia pelno (nuostolių) ataskaitos ir balanso straipsnių dinaminius pokyčius 2019-2020 m. laikotarpiu (5 lentelė).

5 lentelė. Horizontalioji bendrovės ataskaitų analizė 2019-2020 m.

| | 2019 | 2020 | 20 vs. 19 |
|---|----------------|----------------|--------------|
| Pardavimo pajamos | 795 544 | 1 007 560 | 27% |
| Pardavimo savikaina | -505 156 | -627 783 | 24% |
| BENDRASIS PELNAS | 290 388 | 379 777 | 31% |
| Bendrosios ir administraciniės | -164 455 | -210 015 | 28% |
| Kitos veiklos rezultatai | 3 845 | 1 651 | -57% |
| Kitos palūkanų ir panašios pajamos | 1 009 | | -100% |
| PELNAS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ | 130 787 | 171 413 | 31% |
| Pelno mokesčis | -17 284 | -32 056 | 85% |
| GRYNASIS PELNAS | 113 503 | 139 357 | 23% |
| ILGALAIKIS TURTAS | 308 237 | 306 997 | 0% |
| NEMATERIALUSIS TURTAS | 565 | 1 162 | 106% |
| MATERIALUSIS TURTAS | 157 672 | 155 835 | -1% |
| Pastatai ir statiniai | 150 792 | 146 449 | -3% |
| Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai | 6 880 | 9 386 | 36% |
| FINANSINIS TURTAS | 150 000 | 150 000 | 0% |
| Ilgalaikės investicijos | 150 000 | 150 000 | 0% |
| Kitas finansinis turtas | | | --- |
| TRUMPALAIKIS TURTAS | 323 569 | 480 141 | 48% |
| ATSARGOS | 2 586 | 7 016 | 171% |
| Žaliavos, medžiagos | 55 | 555 | 909% |
| Sumokėti avansai | 2 531 | 6 461 | 155% |
| PER VIENUS METUS GAUTINOS SUMOS | 108 511 | 211 828 | 95% |
| Pirkėjų skolos | 97 840 | 200 243 | 105% |
| Kitos gautinios sumos | 10 671 | 11 585 | 9% |
| PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI | 212 472 | 261 297 | 23% |
| ATEINANČIU LAIKOTARPIU SĄNAUDOS | 2 872 | 2 833 | -1% |
| TURTO IŠ VISO | 634 678 | 789 971 | 24% |
| NUOSAVAS KAPITALAS | 578 415 | 624 381 | 8% |
| Istatinis kapitalas | 288 876 | 288 876 | 0% |
| Perkainojimo rezervas | 4 998 | 4 404 | -12% |
| REZERVAI | 140 249 | 148 889 | 6% |
| Privalomasis rezervas | 28 889 | 28 889 | 0% |
| Kiti rezervai | 111 360 | 120 000 | 8% |
| NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI) | 144 292 | 182 212 | 26% |
| MOKĖTILOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI | 56 263 | 165 590 | 194% |
| TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI | 56 263 | 165 590 | 194% |
| Gauti avansai | | | |
| Skolos tiekėjams | 6 745 | 50 265 | 645% |
| Pelno mokesčio įsipareigojimai | 4 501 | 15 034 | 234% |
| Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai | 38 101 | 77 142 | 102% |
| Kitos mokėtinės sumos | 6 916 | 23 149 | 235% |

Horizontalioji pelno (nuostolių) ataskaitos analizė parodo, kad bendrovės pajamos 2020 m. augo 27%. Kadangi 2020 m. pardavimo savikaina augo lėčiau nei pardavimo pajamos, todėl bendrasis pelnas padidėjo 31%. Bendrosios ir administracinių sąnaudos augo praktiškai tokiu pačiu tempu kaip ir bendrovės pajamos (28%), o grynasis pelnas padidėjo 23%.

Horizontalioji balanso analizė parodo, kad bendrovės ilgalaikio turto dydis 2020 m. bendrovės balanso struktūroje nepasikeitė. Tuo tarpu trumpalaikis turtas išaugo net 48%. Ta lémė stipriai išaugusios gautinos sumos (net 95%), kurių padidėjimas buvo sėlygotas stipriai išaugusio pirkėjų skolų likučio. Pirkėjų skolos 2020 m. pabaigoje buvo du kartus didesnės nei 2019 m pabaigoje – jos padidėjo nuo 97 tūkst. EUR iki 200 tūkst. EUR dėl išaugusios pardavimo pajamų apimties. Pinigų kiekis banko sąskaitoje išaugo 23%: nuo 212 tūkst. EUR 2019 m. pabaigoje iki 261 tūkst. EUR 2020 m. pabaigoje.

Bendrovės nuosavo kapitalo dydis 2020 m. išaugo 8%. Pažymétina, kad bendrovės nuosavas kapitalas išaugo mažiau nei bendrovė uždirbo pelno: teigiamą 2020 m. grynojo pelno efektą sumažino paskirti ir išmokėti dividendai.

Ilgalaikių įsipareigojimų bendrovė neturėjo, o trumpalaikių įsipareigojimų apimtis 2020 m. išaugo tris kartus – nuo 56 tūkst. EUR metų pradžioje iki 165 tūkst. EUR metų pabaigoje. Ta lémė skolų tiekėjams padidėjimas (+44 tūkst. EUR), su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas (+39 tūkst. EUR), 11 tūkst. EUR išaugę pelno mokesčio įsipareigojimai bei kitų mokėtinų sumų padidėjimas (+17 tūkst. EUR).

Vertikalioji analizė atskleidžia pelno (nuostolių) ataskaitos (pajamų ir sąnaudų grupių) ir balanso straipsnių (turto ir įsipareigojimų) struktūrą ir jos pokyčius 2019-2020 metais (6 lentelė).

6 lentelė. Vertikalioji bendrovės ataskaitų analizė 2019-2020 m.

| | 2019 | %'19 | 2020 | %'20 |
|------------------------------------|----------------|------------|----------------|------------|
| Pardavimo pajamos | 795 544 | 100% | 1 007 560 | 100% |
| Pardavimo savikaina | -505 156 | 63% | -627 783 | 62% |
| BENDRASIS PELNAS | 290 388 | 37% | 379 777 | 38% |
| Bendrosios ir administracinių | -164 455 | 21% | -210 015 | 21% |
| Kitos veiklos rezultatai | 3 845 | 0% | 1 651 | 0% |
| Kitos palūkanų ir panašios pajamos | 1 009 | 0% | | 0% |
| PELNAS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ | 130 787 | 16% | 171 413 | 17% |
| Pelno mokesčis | -17 284 | 2% | -32 056 | 3% |

| | | | | |
|---|----------------|-------------|----------------|-------------|
| GRYNASIS PELNAS | 113 503 | 14% | 139 357 | 14% |
| ILGALAIKIS TURTAS | 308 237 | 49% | 306 997 | 39% |
| NEMATERIALUSIS TURTAS | 565 | 0% | 1 162 | 0% |
| MATERIALUSIS TURTAS | 157 672 | 25% | 155 835 | 20% |
| Pastatai ir statiniai | 150 792 | 24% | 146 449 | 19% |
| Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai | 6 880 | 1% | 9 386 | 1% |
| FINANSINIS TURTAS | 150 000 | 24% | 150 000 | 19% |
| Ilgalaikės investicijos | 150 000 | 24% | 150 000 | 19% |
| Kitas finansinis turtas | | 0% | | 0% |
| TRUMPALAIKIS TURTAS | 323 569 | 51% | 480 141 | 61% |
| ATSARGOS | 2 586 | 0% | 7 016 | 1% |
| Žaliavos, medžiagos | 55 | 0% | 555 | 0% |
| Sumokėti avansai | 2 531 | 0% | 6 461 | 1% |
| PER VIENUS METUS GAUTINOS SUMOS | 108 511 | 17% | 211 828 | 27% |
| Pirkėjų skolos | 97 840 | 15% | 200 243 | 25% |
| Kitos gautinos sumos | 10 671 | 2% | 11 585 | 1% |
| PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI | 212 472 | 33% | 261 297 | 33% |
| ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SĄNAUDOS | 2 872 | 0% | 2 833 | 0% |
| TURTO IŠ VISO | 634 678 | 100% | 789 971 | 100% |
| NUOSAVAS KAPITALAS | 578 415 | 91% | 624 381 | 79% |
| Įstadinis kapitalas | 288 876 | 46% | 288 876 | 37% |
| Perkainojimo rezervas | 4 998 | 1% | 4 404 | 1% |
| REZERVAI | 140 249 | 22% | 148 889 | 19% |
| Privalomasis rezervas | 28 889 | 5% | 28 889 | 4% |
| Kiti rezervai | 111 360 | 18% | 120 000 | 15% |
| NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI) | 144 292 | 23% | 182 212 | 23% |
| MOKĖTILOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI | 56 263 | 9% | 165 590 | 21% |
| TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI | 56 263 | 9% | 165 590 | 21% |
| Gauti avansai | | 0% | | 0% |
| Skolos tiekėjams | 6 745 | 1% | 50 265 | 6% |
| Pelno mokesčio įsipareigojimai | 4 501 | 1% | 15 034 | 2% |
| Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai | 38 101 | 6% | 77 142 | 10% |
| Kitos mokėtinės sumos | 6 916 | 1% | 23 149 | 3% |
| NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIG. IŠ VISO | 634 678 | 100% | 789 971 | 100% |

Vertikalioji pelno (nuostolių) ataskaitos analizė parodo, kad pardavimo savikaina 2020 m. sudarė 62% bendrovės metinių pajamų ir tai buvo 1 proc. punktu mažiau nei 2019 m. Bendrojo pelno marža atitinkamai padidėjo nuo 37% 2019 m. iki 38% 2020 m. Bendrosios ir administracinių sąnaudos tiek 2019 m., tiek ir 2020 m. sudarė 21% bendrovės pajamų, o grynojo pelno marža (gynasis pelningumas) taip pat išliko stabilus ir siekė 14%.

Vertikalioji balanso analizė parodo, kad 2019 m. ilgalaikis ir trumpalaikis turtas sudarė po pusę viso bendrovės turto, o 2020 m. ilgalaikio turto svoris sumažėjo iki 39% (nors jo apimtis eurais išliko nepakitusi). Tokį ilgalaikio turto sumažėjimą sėlygojo išaugęs trumpalaikio turto dydis eurais, ir atitinkamai – jo svoris bendrovės balanso struktūroje (padidėjo iki 61%). Ilgalaikis turtas savo ruožtu buvo lygiomis dalimis sudarytas iš materialiojo turto (pastatai ir statiniai) bei finansinio turto (ilgalaikės investicijos), ir tokia ilgalaikio turto struktūra išliko stabili 2019-2020 m. laikotarpiu. Tuo tarpu trumpalaikio turto struktūroje matyti ženklūs pokyčiai: pirkėjų skolų svoris bendrame turte išaugo nuo 15% 2019 m. iki 25% 2020 m. Reikšmingą trumpalaikio turto dalį sudarė pinigai banko sąskaitoje: ši pozicija tiek 2019 m., tiek ir 2020 m. sudarė net trečdalį viso bendrovės turto.

Vertikalioji balanso analizė taip pat parodo, kad nuosavo kapitalo dalis bendrovės turto struktūroje 2020 m. buvo labai reikšminga (net 79%) ir kiek sumažėjo nuo 2019 m. (kai siekė net 91%). Tuo tarpu visi įsipareigojimai tesudarė tik 21% bendrovės turto, didžiausią dalį jų – su darbo santykiais susiję įsipareigojimai. Turėdama aukštą nuosavybės rodiklį, bendrovė turi mažą finansinę riziką.

2.2. Pagrindiniai bendrovės finansiniai rodikliai

7 lentelėje pateikti UAB „Projektų ekspertizė“ 2017-2020 metų pagrindiniai finansiniai rodikliai.

7 lentelė. UAB „Projektų ekspertizė“ 2017-2020 metų pagrindiniai finansiniai rodikliai

| Finansiniai metai | Pardavimo pajamos, Eur | Gynasis pelnas, Eur | Nuosavas kapitalas, Eur | ROE, % | Gynasis pelningumas, % |
|-------------------|------------------------|---------------------|-------------------------|--------|------------------------|
| 2017 | 496 512 | 62 989 | 525 366 | 10,4 % | 12,7 % |
| 2018* | 721 161 | 56 805 | 542 085 | 10,8%* | 7,9%* |
| 2019 | 795 544 | 113 503 | 578 415 | 20,3% | 14,3% |
| 2020 | 1 007 560 | 139 357 | 624 381 | 23,2% | 13,8% |

*2018 m. rodiklius pablogino 2018 m. gruodžio mėn. 28 d. baigtas UAB „Projektų ekspertizė“ ir UAB „Valstybinė projektų ir sąmatų ekspertizė“ reorganizavimas prijungimo būdu. UAB „Valstybinė projektų ir sąmatų ekspertizė“ 2018 metus baigė su 34 699 Eur nuostoliu. UAB „Projektų ekspertizė“ gynasis pelnas iki reorganizavimo procedūros

užbaigimo sudarė **91 504 Eur**. Atitinkamai perskaičiavus kitus rodiklius 2018 m. ROE būtų 15,9%, o grynasis pelningumas – 15,0%.

Siekiant atlikti gilesnę bendrovės finansinių ataskaitų analizę, toliau yra pateikiami paskutinių ketverių metų rodikliai:

1. Likvidumo rodikliai
2. Skolų arba finansinio sverto rodikliai
3. Turto panaudojimo arba apyvartumo rodikliai
4. Pelningumo rodikliai
5. DuPont analizė

Likvidumo rodikliai

Šių rodiklių paskirtis – parodyti potencialias įmonės galimybes įvykdyti savo trumpalaikius įsipareigojimus (tame tarpe grąžinti skolas), panaudojant įvairias įmonės turto rūšis.

Svarbiausi likvidumo rodikliai:

- Einamasis arba bendrasis likvidumo rodiklis (angl. *current ratio*)
- Skubaus arba kritinio likvidumo rodiklis (angl. *quick ratio*)
- Pinigų arba absoliutaus likvidumo rodiklis (angl. *cash ratio*)
- Grynasis apyvartinis kapitalas (angl. *net working capital*)

Likvidumo rodiklių apskaičiavimo formulės:

| Likvidumo rodikliai | |
|--|--|
| Einamasis likvidumo rodiklis | = $\frac{\text{trumpalaikis turtas}}{\text{trumpalaikiai įsipareigojimai}}$ |
| Skubaus likvidumo rodiklis | = $\frac{\text{trumpalaikis turtas - atsargos}}{\text{trumpalaikiai įsipareigojimai}}$ |
| Pinigų rodiklis | = $\frac{\text{pinigai sąskaitoje}}{\text{trumpalaikiai įsipareigojimai}}$ |
| Grynasnis apyvartinis kapitalas | = $\frac{\text{trumpalaikis turtas -}}{\text{trumpalaikiai įsipareigojimai}}$ |

Paskutinių trejų metų apskaičiuoti likvidumo rodikliai:

| Likvidumo rodikliai | | 2018 m. | 2019 m. | 2020 m. |
|---------------------------------------|---|----------------|----------------|----------------|
| Einamasis likvidumo rodiklis | = | 5,2 | 5,8 | 2,9 |
| Skubaus likvidumo rodiklis | = | 5,1 | 5,7 | 2,9 |
| Pinigų rodiklis | = | 4,0 | 3,8 | 1,6 |
| Grynasis apyvartinis kapitalas | = | 229 459 | 267 306 | 314 551 |

Matyti, kad einamasis likvidumo rodiklis 2018-2020 m. laikotarpiu nukrito nuo 5,2 iki 2,9. Laikytina, kad šio rodiklio reikšmė tarp 1,2 ir 2,0 yra optimali. Tuo tarpu per aukšta rodiklio reikšmę gali rodyti per didelį trumpalaikio turto kiekį. Taigi einamojo likvidumo rodiklio reikšmės sumažėjimas laikytinas teigiamu dalyku. Skubaus likvidumo rodiklis 2028-2020 m. laikotarpiu sumažėjo nuo 5,1 iki 2,9, o pinigų arba absoliutaus likvidumo rodiklis - nuo 4,0 iki 1,6. Pastaroji reikšmė parodo, kad pinigų likutis bendrovėje pusantro karto viršijo visus jos trumpalaikius įsipareigojimus. Grynojo apyvartinio kapitalo dydis 2018-2020 m. laikotarpiu išaugo nuo 229 tūkst. EUR iki 314 tūkst. EUR.

Skolų arba finansinio sverto rodikliai

Skolų arba finansinio sverto rodikliai parodo įmonės finansavimo šaltinius, įsiskolinimo lygį bei gebėjimą aptarnauti skolą.

Svarbiausi finansinio sverto rodikliai:

- Skolos rodiklis (angl. *debt ratio*)
- Skolos-nuosavybės rodiklis (angl. *debt - equity ratio*)
- Nuosavybės daugiklis arba finansinis svertas (angl. *equity multiplier*)
- Skolos santykis su EBITDA (angl. *debt / EBITDA ratio*)

Kadangi bendrovė neturi nei ilgalaikių, nei trumpalaikių skolų bankams, todėl ketvirtasis rodiklis nėra skaičiuojamas.

Skolų arba finansinio sverto rodiklių apskaičiavimo formulės:

| Skolų arba finansinio sverto rodikliai | |
|---|---|
| Skolos rodiklis | = $\frac{\text{visas turtas} - \text{nuosavas kapitalas}}{\text{visas turtas}}$ |
| Skolos-nuosavybės rodiklis | = $\frac{\text{visi įsipareigojimai}}{\text{nuosavas kapitalas}}$ |
| Nuosavybės daugiklis arba finansinis svertas | = $\frac{\text{visas turtas}}{\text{nuosavas kapitalas}}$ |

Paskutinių trejų metų apskaičiuoti skolų arba finansinio sverto rodikliai:

| Skolų arba finansinio sverto rodikliai | 2018 m. | 2019 m. | 2020 m. |
|---|----------------|----------------|----------------|
| Skolos rodiklis | = 9% | 9% | 21% |
| Skolos-nuosavybės rodiklis | = 10% | 10% | 27% |
| Nuosavybės daugiklis arba finansinis svertas | = 1,1 | 1,1 | 1,2 |

Matyti, kad skolos rodiklis 2018-2020 m. laikotarpiu ūgtelėjo nuo 9% iki 21%, o skolos-nuosavybės rodiklis 2018-2020 m. laikotarpiu išaugo nuo 10% iki 27%. Tuo tarpu nuosavybės daugiklis (arba finansinis svertas) nežymiai padidėjo – nuo 1,1 iki 1,3. Visi šie rodikliai parodo, kad bendrovė vis dar naudoja labai mažai skolinto kapitalo – vienam veikloje naudojamam skolintam eurui tenka net aštuoni nuosavi eurai.

Turto panaudojimo arba apyvartumo rodikliai

Apyvartumo rodikliai, dar vadinami veiklos, veiklos efektyvumo, turto panaudojimo rodikliais, parodo, kaip greitai turto ar įsipareigojimų rodiklis padaro pilną apyvartą.

Apyvartumas skaičiuojamas *kartais* (kaip taisyklė, per metus), taip pat *dienomis*.

Svarbiausi apyvartumo rodikliai:

- Atsargų apyvartumas (angl. *inventory turnover ratio*)
- Atsargų apyvartumas dienomis
- Gautinų sumų arba pirkėjų skolų apyvartumas (angl. *accounts receivable turnover ratio*)
- Gautinų sumų arba pirkėjų skolų apyvartumas dienomis

- Mokėtinų sumų arba skolų tiekėjams apyvartumas (angl. *accounts payable turnover ratio*)
- Mokėtinų sumų arba skolų tiekėjams apyvartumas dienomis
- Ilgalaikio turto apyvartumas
- Ilgalaikio turto apyvartumas dienomis
- Viso turto apyvartumas
- Viso turto apyvartumas dienomis

Apyvartumo rodiklių apskaičiavimo formulės:

| Turto panaudojimo arba apyvartumo rodikliai | |
|--|---|
| Atsargų apyvartumas | = $\frac{\text{pardavimo savikaina}}{\text{vidutinės atsargos}}$ |
| Atsargų apyvartumas dienomis | = $\frac{365 \text{ dienos}}{\text{atsargų apyvartumas}}$ |
| Gautinų sumų (pirkėjų skolų) apyvartumas | = $\frac{\text{pardavimo pajamos}}{\text{vidutinės gautinos sumos (pirkėjų skolos)}}$ |
| Gautinų sumų (pirkėjų skolų) apyvartumas dienomis | = $\frac{365 \text{ dienos}}{\text{gautinų sumų (pirkėjų skolų) apyvartumas}}$ |
| Mokėtinų sumų tiekėjams apyvartumas | = $\frac{\text{pardavimo savikaina}}{\text{vidutinės tiekėjams mokėtinos sumos}}$ |
| Mokėtinų sumų tiekėjams apyvartumas dienomis | = $\frac{365 \text{ dienos}}{\text{mokėtinų sumų tiekėjams apyvartumas}}$ |
| Ilgalaikio turto apyvartumas | = $\frac{\text{pardavimo pajamos}}{\text{vidutinis ilgalaikis turtas}}$ |
| Ilgalaikio turto apyvartumas dienomis | = $\frac{365 \text{ dienos}}{\text{ilgalaikio turto apyvartumas}}$ |
| Viso turto apyvartumas | = $\frac{\text{pardavimo pajamos}}{\text{visas turtas (metų pr. ir pab. vidurkis)}}$ |
| Viso turto apyvartumas dienomis | = $\frac{365 \text{ dienos}}{\text{viso turto apyvartumas}}$ |

Paskutinių trejų metų apskaičiuoti apyvartumo rodikliai:

| Turto panaudojimo arba apyvartumo rodikliai | 2018 m. | 2019 m. | 2020 m. |
|--|----------------|----------------|----------------|
| Atsargų apyvartumas | = 134,3 | 195,4 | 130,8 |
| Atsargų apyvartumas dienomis | = 3 | 2 | 3 |
| Gautinų sumų (pirkėjų skolų) apyvartumas | = 14,9 | 10,9 | 6,8 |
| Gautinų sumų (pirkėjų skolų) apyvartumas dienomis | = 24 | 33 | 54 |
| Mokėtinų sumų tiekėjams apyvartumas | = 27,9 | 55,6 | 22,0 |
| Mokėtinų sumų tiekėjams apyvartumas dienomis | = 13 | 7 | 17 |
| Ilgalaikio turto apyvartumas | = 2,0 | 2,6 | 3,3 |
| Ilgalaikio turto apyvartumas dienomis | = 184 | 142 | 111 |
| Viso turto apyvartumas | = 1,2 | 1,3 | 1,4 |
| Viso turto apyvartumas dienomis | = 299 | 283 | 258 |

Matyti, kad atsargų apyvartumo rodiklis labai aukštas (vos 3 dienos). Bendrovė turi labai mažai atsargų, nes tai nėra nei gamybinė, nei prekybinė organizacija, todėl šis rodiklis nėra reprezentatyvus jos veiklos pobūdžiui. Gautinų sumų arba pirkėjų skolų apyvartumas dienomis pailgėjo nuo 24 dienų 2018 m. iki 54 d. 2020 m. Pirkėjų skolų atsiskaitymo termino pailgėjimą nulėmė išaugusi „Būsto energijos taupymo agentūros“ (toliau – BETA) skolos dalis bendrose pirkėjų skolose. BETA, kaip taisyklė, ilgiau užtrunka atsiskaitydama už atliktus darbus (ekspertizes) dėl ilgo dokumentų derinimo proceso.

Mokėtinų sumų arba skolų tiekėjams apyvartumas dienomis pailgėjo nuo 13 dienų 2018 m. iki 17 d. 2020 m. Turint šiuos tris rodiklius, galima apskaičiuoti ir prekių bei pinigų apyvartos ciklą (kuris skaičiuojamas kaip atsargų apyvartumas dienomis *plus* gautinų sumų apyvartumas dienomis *minus* mokėtinų sumų apyvartumas dienomis). Matyti, kad 2018 m. prekių bei pinigų apyvartos ciklas sudarė 14 dienų, 2019 m. – 28 dienas, o 2020 m. – 40 dienų.

Ilgalaikio turto apyvartumas pagreitėjo nuo 184 dienų 2018 m. iki 111 dienų 2020 m. O viso turto apyvartumas pagreitėjo nuo 299 dienų 2018 m. iki 258 dienų 2020 m.

Pelningumo rodikliai

Pelningumo rodikliai parodo įmonės veiklos efektyvumą, pelningumą ir naudingumą.

Svarbiausi pelningumo rodikliai:

- Grynojo pelno marža
- EBIT (*Earnings Before Interest and Taxes*)
- EBITDA (*Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization*)
- EBIT (EBITDA) pelningumas
- Turto pelningumas (*Return On Assets, ROA*)
- Nuosavo kapitalo pelningumas (*Return On Equity, ROE*)

Kadangi bendrovė nepatiria reikšmingų nusidėvėjimo sąnaudų, EBITDA rodiklis yra labai artimas EBIT rodikliui, todėl atskirai nėra skaičiuojamas.

Pelningumo rodiklių apskaičiavimo formulės:

| Pelningumo rodikliai | |
|------------------------------------|--|
| Grynojo pelno marža | = $\frac{\text{grynasis pelnas}}{\text{pardavimo pajamos}}$ |
| EBIT arba EBITDA | = $\frac{\text{grynasis pelnas} + \text{palūkanų sąnaudos} + \text{pelno mokesčiai} + \text{nusidėvėjimas (jei tokis yra)}}{}$ |
| EBIT arba EBITDA pelningumas | = $\frac{\text{EBIT arba EBITDA}}{\text{pardavimai}}$ |
| Turto pelningumas (ROA) | = $\frac{\text{grynasis pelnas}}{\text{visas turtas (metų pr. ir pab. vidurkis)}}$ |
| Nuosavo kapitalo pelningumas (ROE) | = $\frac{\text{grynasis pelnas}}{\text{nuosavas kapitalas (metų pr. ir pab. vidurkis)}}$ |

Paskutinių trejų metų apskaičiuoti pelningumo rodikliai:

| Pelningumo rodikliai | | 2018 m. | 2019 m. | 2020 m. |
|------------------------------------|---|----------------|----------------|----------------|
| Grynojo pelno marža | = | 8% | 14% | 14% |
| EBIT arba EBITDA | = | 69 722 | 130 787 | 171 413 |
| EBIT arba EBITDA pelningumas | = | 10% | 16% | 17% |
| Turto pelningumas (ROA) | = | 10% | 18% | 20% |
| Nuosavo kapitalo pelningumas (ROE) | = | 11% | 20% | 23% |

Matyti, kad grynasis pelningumas 2018 m. siekė 8%, 2019 m. pakilo iki 14%, o 2020 m. išliko tame pačiame lygyje (14%). EBIT 2018-2020 m. laikotarpiu išaugo du su puse karto (nuo 69 tūkst. EUR iki 171 tūkst. EUR), o EBIT pelningumas – nuo 10% 2018 m. iki 17% 2020 m. Turto pelningumas (ROA) nuo 10% 2018 m. laikotarpiu pakilo iki 20% 2020 m. Tai yra aukštas rodiklis, parodantis, kad bendrovė efektyviai išnaudoja turimą turtą. Nuosavo kapitalo pelningumas (ROE) išaugo nuo 11% 2018 m. iki 23% 2020 m. ir daugiau nei tris kartus viršijo siektiną kapitalo grąžos rodiklį – 7,1% (<https://governance.lt/vvi/projektu-ekspertize/>).

DuPont analizė

Kaip jau minėta, ROE matuojama nuosavo kapitalo grąža. Siekiant suprasti, kokie veiksniai veikia įmonės ROE, yra naudinga išskaidyti ROE į komponentus. ROE išskaidymas kartais vadinamas DuPont analize, nes šis metodas 1920 m. sukurtas *DuPont* korporacijoje. Gauta informacija gali naudotis įmonės vadovybė, siekdama nustatyti, iš kokių sritis įmonė turėtų orientuotis, kad padidintų savo ROE.

DuPont modelis suskaido nuosavo kapitalo grąžą į **tris elementus**, kuriuos sudauginus ir gaunama ROE. ROE įtakojantys veiksniai:

1. Veiklos efektyvumas (matas – grynojo pelno marža).
2. Turto panaudojimo efektyvumas (matas – viso turto apyvertumas).
3. Finansinis svertas (matas – nuosavybės daugiklis arba finansinis svertas).

Beje, sudauginus pirmus 2 elementus gaunama ROA, tad ROE formulę galima užrašyti ir sekančiai:

$$\text{ROE} = \text{ROA} * \text{Nuosavybės daugiklis}$$

Tad bendrovės atveju DuPont analizė atrodytų sekančiai:

| DuPont išskaidymo rodikliai | | 2018 m. | 2019 m. | 2020 m. | |
|--|---|---------|---------|---------|------------------|
| Grynojo pelno marža | = | 8% | 14% | 14% | 1 |
| Viso turto apyvartumas | = | 1,2 | 1,3 | 1,4 | 2 |
| Nuosavybės daugiklis arba finansinis svertas | = | 1,1 | 1,1 | 1,2 | 3 |
| Turto pelningumas (ROA) | = | 10% | 18% | 20% | 1 x 2 |
| Nuosavo kapitalo pelningumas (ROE) | = | 11% | 20% | 23% | 1 x 2 x 3 |

DuPont analizė leidžia pastebėti, kad ROE padidėjimui įtakos turėjo tik 2 veiksniai iš 3, nes gynasis pelningumas išliko beveik stabilus: tai viso turto apyvartumas ir nuosavybės daugiklis arba finansinis svertas.

Kartu tai reiškia, jog ROA padidėjimą lėmė tik turto panaudojimo efektyvumas, matuojanas viso turto apyvartumu. Didesnį turto apyvartumą, savo ruožtu, nulėmė labiau išaugusios pardavimo pajamos (+27%) nei padidėjęs visas turtas (+24%).

Visa tai labai gera iliustracija, kaip kompetentinga įmonės vadovybė, net ir nekintant gynajam pelningumui, gali padidinti akcininkų nuosavybės grąžą, padidinus pardavimus su sąlyga, kad tuo pačiu metu įmonės turtas augs lėčiau nei pardavimai.

Dividendai

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2016 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 786 pakeitė savo ankstesnį 1997 m. sausio 14 d. nutarimą Nr. 20 „Dėl dividendų už valstybei nuosavybės teise priklausančias bendrovių akcijas“, kuriuo nusprendė valstybės valdomų įmonių dividendus susieti su bendrovių nuosavo kapitalo grąžos rodikliu ir nustatyti bendrovėms vienodą jų apskaičiavimo bazę – *paskirstytinąjį pelną*. Nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojusi pakeista tvarka numato, kad dividendams valstybės valdomos įmonės (AB ir UAB) turės skirti nuo 60 proc. iki 85 proc. *paskirstytinojo pelno* (priklasomai nuo pasiekto kapitalo grąžos rodiklio).

Todėl 2021 m. bendrovė numato skirti ir išmokėti 121 327 Eur dividendų už 2020 metus, kas sudaro 60 proc. nuo 202 212 Eur dydžio *paskirstytinojo* pelno 2020 m. pab. Palyginimas su ankstesnių metų rodikliais pateikiamas 8 lentelėje.

8 lentelė. UAB „Projektų ekspertizė“ 2018-2020 metų dividendai

| Finansiniai metai | <i>Paskirstytinas</i> pelnas, Eur | Dividendai, Eur | Dalis nuo <i>paskirstytinojo</i> pelno, % |
|-------------------|-----------------------------------|-----------------|---|
| 2018 | 118 727 | 77 173 | 65% |
| 2019 | 155 652 | 93 391 | 60% |
| 2020 | 202 212 | 121 327 | 60% |

Investicijos

Numatomoms investicijoms balanse suformuota „Kitų rezervų“ eilutė. 2020 m. pab. „Kitus rezervus“ sudarė 120 000 Eur. Iš jų 100 000 Eur numatyta Skaitmeninės statybos modeliui „BIM“ statybos sektoriuje (tame tarpe projektų ekspertavimo veikloje) įgyvendinti, likę 20 000 Eur paskirti darbuotojų premijoms.

Statinio informacinio modeliavimo (angl. *Building Information Modeling*, BIM) technologijos statybos srityje sparčiai plinta, todėl vienas iš strateginių įmonės veiklos tikslų yra pasiruošti tikrinti projektus, parengtus pagal šias technologijas. UAB „Projektų ekspertizė“ yra VŠĮ „Skaitmeninė statyba“ dalyvė per Lietuvos statybininkų asociaciją ir aktyviai dalyvauja šiame procese.

Investicijų finansavimo šaltinis – nuosavos lėšos. Įmonė kreditiniai ištakliai nesinaudoja. Laisvas apyvartines lėšas yra investavusi į terminuotus indėlius bankuose.

2.3. Bendrovės strategija ir jos įgyvendinimas

9 lentelėje pateiktos bendrovės strateginės kryptys, tikslai ir uždaviniai bei jų matavimo rodikliai, nurodant planuotas ir realiai pasiektais reikšmes.

9 lentelė. Strateginės kryptys, tikslai ir uždaviniai: planuotos ir realiai pasiektos reikšmės

| Strateginė kryptis | Strateginis tikslas | Strateginis uždavinys | Strateginio uždavinio matavimo rodiklis | Siekintos / pasiektos vertės | | |
|---|--|---|--|---|---|---|
| | | | | 2018 m. | 2019 m. | 2020 m. |
| 1. Dalyvavimas viešojo pirkimo konkursuose statinių ir statinių projektais, tame tarpe finansuojamoms pagal Valstybės investicijų ir Europos Sąjungos programų išėjus | 1.1. Nuolatinis akcininko turto didinimas ir pelno siekimas | 1.1.1. Siekti įmonės grynojo pelno augimo | Grynasis pelningumas, % | 12,3% / 7,9%* | 12,1% / 14,3% | 12,2% / 13,8% |
| | | 1.1.2. Siekti nuosavo kapitalo grįžos augimo | Nuosavybės graža (ROE), % | 9,4% / 10,8%* | 10,8% / 20,3% | 11,8% / 23,2% |
| | 1.2. Atlikti strateginę reikšmę nacionaliniams saugumui turinčių statinių projektų ekspertizų ir ypatingos valstybinės svarbos projektyje ekspertizų skaičių | 1.2.1. Išlaikyti stabilių strateginę reikšmę nacionaliui saugamui turinčiu statinių projektų ekspertizų ir ypatingos valstybinės svarbos projektyje ekspertizų skaičių | Ekspertizių sk., vnt. | 12 vnt. / 14 vnt. | 12 vnt. / 14 vnt. | 12 vnt. / 14 vnt. |
| | 2. Ekspertinio personalo nuolatinis kvalifikacijos tobulinimas | 2.1. Siekti, kad įmonės kvalifikacijos atestatas apimtu visas statinių grupes ir darbuojantis pagal Statybos įstatymo nuostatas, kas leistų atlikti eksperțines visiems galimiems statinių projektams | Įmonės kvalifikacijos atestatas | Teisė atliki eksperțes visiems galimiems statinių projektams / pasiekti | Teisė atliki eksperțes visiems galimiems statinių projektams / pasiekti | Teisė atliki eksperțes visiems galimiems statinių projektams / pasiekti |
| | | 2.2. Pasiruošti projektui, parengtų BIM formatui, eksperțines atliki nuo 2022 m. | Kvalifikacijos tobulinimo mokymu sk., vnt. | Ne mažiau kaip 1 vnt. kiekvienam ekspertui / 25 mokymai 17 eksperčių | Ne mažiau kaip 1 vnt. kiekvienam ekspertui / 25 mokymai 19 eksperčių | Ne mažiau kaip 1 vnt. kiekvienam ekspertui / 25 mokymai 21 eksperčių |

*2018 m. rodiklius pablogino 2018 m. gruodžio mėn. 28 d. baigtas UAB „Projektų ekspertizė“ ir UAB „Valstybinė projektų ir samatų ekspertizė“ reorganizavimas prijungimo būdu. Atitinkamai perskaiciavus rodiklius 2018 m. ROE buțų 15,9%, o grynasis pelningumas – 15,0%.

Matyti, kad kiekvienais metais 2018-2020 m. laikotarpiu bendrovė viršijo strateginiame veiklos plane numatytus grynojo pelningumo ir nuosavybės grąžos (ROE) rodiklius bei numatytus ypatingos valstybinės svarbos projektų ekspertizų ir kvalifikacijos tobulinimo mokymų skaičius.

Direktorius



Arvydas Kuralavičius